

Уважаеми читатели,

Тематичният брой на списание „Славянски диалози“ е посветен на една общочовешки значима тема, към която е необходимо непрестанно да се завръщаме – за да поддържаме будна историческата памет, за да ревизираме клиширани представи, за да осветляваме неизвестни или слабо известни за българския читател културни явления и литературни събития в славянския свят. И макар включените в броя материали да са фокусирани предимно върху определен отрязък от най-новата история, белязан от комунистическия режим, те носят евристичен заряд, който е в състояние да напусне очертаната хронологическа рамка и да провокира размисли върху повторемостта на травматичните културни рефлексии, както и върху спецификата на техния художествен отглас в индивидуалното и в този смисъл неповторимо творческо съзнание.

Научните статии представят българския (Л. Липчева-Пранджева, М. Кацарска – С. Гупта), руския (Й. Лазарев), чешкия (Я. Микулецки) и полския (Д. Хамзе) контекст. Всеки един изследователски подход към темата очертава собствено проблемно поле, което, от една страна, се отличава по своя структурно изграждащ ракурс, а оттам и по своята текстура в зависимост от това дали е широкоспектърен, или проследява отблизо конкретни художествени проявления на културно-историческата парадигма. От друга страна, многообразието от изследователски прочити на поставената тема е изразено в избора на различни културни езици – на художествената литература, на изобразителното изкуство, на литературната периодика, на театъра. Особено стойностен аспект на предлагания тематичен брой е успоредяването на явления и от официалната, и от неофициалната фасета на културния живот, зад които прозира профилът на едно нееднолично време.

Художествените гласове, които озвучат тази книжка, са знакови не само за съответната национална литература, но и за универсалните проблеми на човешкото съществуване: ранимост и достойно надмозване на страданието (Ахматова), безграничието на жестокостта (Бонди), смазващата униформеност на делника (Стратановски).

Жоржета Чолакова